

Klimaat en energie komen in tijdnood

Wat met de klimaatplannen, de gascentrales? Stuurloosheid dreigt door lopende zaken.

VAN ONZE REDACTEUR
WIM WINCKELMANS

BRUSSEL | 'Of sommige kerncentrales nu open blijven of niet, er moeten snel knopen kunnen worden doorgesneden.' Pieter Timmermans, gedelegeerd bestuurder van het VBO, dringt nogmaals aan op haast bij de stilaan dringende klimaat- en energiebeslissingen die op de federale regering afkomen.

Die is nu al tien maanden in lopende zaken, en dat laat zich voelen. Tegen midden december moet België het steunmechanisme voor gascentrales en andere elektriciteitscapaciteit aanmelden bij de Europese Commissie. De administratie, netbeheerder Elia en regulator Creg zijn volop aan het werk. Ze hebben er goede hoop op tijdig klaar te zijn, maar het gebrek aan een regering met volle bevoegdheid hindert.

Onder meer de N-VA en Groen waarschuwden woensdag in de Kamercommissie Klimaat dat een regering in lopende zaken de uitvoering van het steunmechanisme niet zomaar mag goedkeuren, zonder vooraf het parlement te raadplegen. In de plannen van de administratie worden de KB's die daarvoor worden voorbereid, pas na twaalf maanden aan het parlement voorgelegd.

Intussen blijven er veel vraagtekens over het steunmechanisme, vooral over de financiering en de kostprijs. 'Het valt niet uit te sluiten dat sommige gascentrales zullen genieten van windfall-profits (*oversubsidiëring, red.*) omdat ze ook zonder die steun rendabel zijn', vreesde Creg-directeur Andreas Tirez in het parlement.

Hernieuwbare energie

Het Nationale Klimaat- en Energieplan lijkt nog zwaarder onder de stuurloosheid. Tegen het eind van dit jaar moet België een definitief en aangepast plan indienen bij Europa, na-

dat het vorige niet ambitieus genoeg werd bevonden op het vlak van hernieuwbare energie.

De kans dat de gewesten en de federale regering een akkoord bereiken over een hogere doelstelling van 25 procent, (in plaats van 18,3 procent), zoals Europa wil, is verwaarloosbaar. Om te beginnen is er nog geen Vlaamse en nog geen federale regering, bovendien wil de Vlaamse regering volgens de startnota van informateur Bart De Wever en gelekte onderhandelingsstukken niet verder gaan dan in het eerste Klimaat- en Energieplan uit 2018. Of de andere gewesten de weigering van Vlaanderen opvangen, valt te betwijfelen.

Woordenstrijd

Ook op het vlak van klimaatneutraliteit kiezen de gewesten voor een verschillende weg. Wallonië en Brussel gaan voor klimaatneutraliteit in 2050, in de Vlaamse onderhandelingen is daar een woordenstrijd over gevoerd. De N-VA mikte eerst op een 'koolstof-arm' Vlaanderen tegen 2050, het compromis kwam uit op klimaatneutraliteit op Europees niveau. Hooguit kan de Belgische regering proberen om de lagere ambities uit te leggen aan Europa.

'Als er niet snel zicht is op een nieuwe federale regering, moeten energie en klimaat op de tafel komen van een doorstartregering'

PIETER TIMMERMANS
Gedelegeerd bestuurder VBO

'Als er niet snel zicht is op een nieuwe federale regering, moeten energie en klimaat op de tafel komen van een doorstartregering, een regering met een beperkte tijd, beperkte ploeg en beperkt programma', vindt VBO-topman Timmermans. De meningsverschillen tussen de regio's, die er al eens meer dan zes jaar over deden om een akkoord te vinden over de verdeling van de inspanning, zijn er niet mee opgelost.

Hoe ambitieus zullen we zijn? De gewesten zijn er nog uit. © rr